Mer om Daugavgrivas cietoksnis

2014-08-16

Mer om Daugavgrivas Fästning, Ryska tiden, första hälften, dvs från 1710 till början av 1800-talet. Antecningar från Grigorijs Salnitis föredrag den 16 juli 2014 i Bolderajas Grupas föreningslokal.

Se även tidigare inlägg

- Svenska militären i Daugavgrivas Cietoksnis, eller Nymynde/Morgonstiernan/Dynamynde, kapitulerade i augusti 1710 inför Fältmarskalk Sheremetyev och självaste Tsar Peter kom dit sedan på besök för fortet ansågs viktigt, liksom Riga förstås. Svenskarna fick fri lejd. Detta var nu en månad efter att Riga kapitulerat och därmed hade det allra sista svenska fästet i det vi kalla Baltikum fallit. (Svenskarna i fortet hade hoppats på svenska flottan och undstättning men det mäktade inte Sverige med då. Det tog Sverige ytterligare tio år till freden i Nystad 1721 att erkänna att Baltikum var ryskt.

- Shermetyev var känd för att släppa loss tartarer på sina belägringsobjekt, uppmana sina mannar att genomföra våldtäkter mm, dvs hänfallen åt psykologisk krigföring genom terror. Men Riga föll mycket pga pestens härjningar och i Nymynde så fick svenskarna en ärokapitulation med fri lejd utan att bli plundrade. Sheremetyev var inte vem som helst, tillhör en familj som sedan 1300-talet varit av betydelse i både Rysslands och Sovjets historia, adlig familj. Han var förste greve av Ryssland, bojar, Malteserriddare bland

annat. I Riga när staden kapitulerade en månad innan Dynamynde, åkte han in i en Praktvagn dragen av flerhästarsspann, som var förbjudet i Riga på den tiden pga att man ville att folk skulle husålla bättre med resurserna och inte blockera trånga gator.
- Tsar Peter besökte fortet igen, 1711, 1721, bla med sin Katerina, fosterdottern till svensktyske prosten Glyck som således hade verkat där tidigare och även översatt bibeln till lettiska och låtit trycka den som första boken på lettiska enligt order från Karl XI. Tsaren beordrade rustning av fortet och att en rysk skola för manskapets barn skulle startas upp.
- 1731 togs att beslut av ryska statsledningen att rusta fortet ytterligare. Floden började emellertid ändra flödesriktning och sandbankar flytta de på sig så att den kom att bli allt mer och mer vid sidan om infarten till Riga och längre från själva Rigabukten.

- På 1730-40-talen så var det stormigt i tsardynastin och den ena regenten avlöste den andra. Exkejsarinnan Anna Leopoldovna med familj fick sitta inlåst på fortet en tid istället för en utlovad exil.
- Kurzeme blir ryskt 1794 och därmed så förlorar fortet sin funktion som bevakning av sjöfarten på Lielupe in till Kurzeme. Där var en tullstation förut som svenskarna även hade använt för att tulla kurländarnas handel via Lielupe.
- Louis XVIII av Frankrike, en bror till Ludvig XVI, kom att vistas på fortet en tid 1804 när han var diplomat i RU.
- Mer om fortets öde under Napoleontiden och 1800-talet kommer att avhandlas på ett föredrag i Bolderaja den 14 aug och en guidad visning sker den 16 aug.

Jacob Lalander., 140716